Speech
Maxime Verhagen
CDA Congres 27 november 2010

-GESPROKEN WOORD GELDT-

De stap voorwaarts!

CDA-Vrienden!

Wat hebben wij het als CDA toch goed voor elkaar.
Wij zijn een partij waar je lid van kunt worden.

Wij zijn een partij waar we het sámen willen doen.

Dat heeft me ook zo geraakt bij ons vorige congres.
Dat u, dat er vijfduizend CDA'ers in de auto, de bus of trein stapten om hún mening te laten horen.
Vol overtuiging en passie.
Met respect voor elkaar.
De meningen liepen uiteen.
Er was verscheidenheid,
Een deel maakte een andere afweging
Maar de kernwaarden van onze partij stonden niet ter discussie!

Een groot verschil van mening - en ja soms zelfs ruzie - komt overal voor.
En dus ook bij het CDA.

Maar aan de manier waarop mensen ermee omgaan zie je het verschil.
Dat we de rijen hebben gesloten en samen verder zijn gegaan,
is denk ik een voorbeeld voor andere partijen in Nederland.

Wat kunnen we trots zijn dat wij lid zijn van zó'n partij!

En vandaag hebben we opnieuw een prachtig partijcongres.
- Met open discussies en goede gesprekken.
- Levendig.
- Ja, soms ook emotioneel.
- En steeds op zoek naar de verbinding met elkaar.

We hebben in de verschillende sessies serieus met elkaar gesproken.

Serieus moeten spreken
Want het afgelopen half jaar is niet gemakkelijk geweest.
Het valt ons zwaar dat in juni zoveel kiezers het CDA de rug toekeerden.
En dat terwijl zoveel leden, zovelen van u, zich juist zo enorm inzetten voor de partij.

- Commissie Frissen -

De partij heeft toen direct gezegd,
we moeten weten hoe het zover kon komen.
En vooral ook: hoe kunnen we het beter doen?

Léon Frissen jij bent er met je mensen echt voor gegaan!
Met onze waarnemend partijvoorzitter Liesbeth Spies zeg ik:
Wat fantastisch dat er zo'n stevig rapport binnen zo'n korte tijd ligt!

Net als trouwens het rapport van het CDJA.
Ook een pluim voor jullie, onze jongeren!

Het is een teken van de vitaliteit van onze partij dat wij zo snel met zulke gedegen en heldere reflecties kunnen komen.

Het rapport Frissen geeft concrete handvatten voor de toekomst.
Ik ben ervan overtuigd dat de kiezers die zijn afgehaakt kunnen terugkeren.

Maar elke stem zal moeten worden verdiend.
We moeten hard werken om dit elke dag waar te maken!

De christendemocratie moet zich als het ware opnieuw uitvinden in de samenleving van de 21ste eeuw.

Wat betekent dat?

Het betekent even stil zijn en reflecteren.
De soundbite cultuur mag niet tot vervlakking van het debat leiden! We zullen tijd en ruimte nodig hebben om te luisteren naar onze innerlijke stem. Om dichtbij onze inspiratiebron te komen. De inspiratiebron die bepalend is voor hoe wij met mensen om willen gaan. En hoe wij politiek willen bedrijven.

Christendemocratie in de 21e eeuw betekent ook -heel praktisch- inzetten op talentscouting in eigen rijen.
Niet alleen talent zien, nee, ook talent opleiden en begeleiden!

Christendemocratie in de 21e eeuw betekent ook “Burgernähe”:
al onze oren te luister leggen in de samenleving!
Luisteren naar het onbehagen van mensen,
luisteren naar waar mensen tegenaan lopen.

En dan een oplossing uitwerken.
Een constructieve wisselwerking tot stand brengen tussen alle CDA´ers. Van lokaal niveau tot kabinet, van Tweede Kamer tot Europees parlement.
En vervolgens benoemen waarom wij als Christen Democraten de beste oplossingen voor de problemen in Nederland hebben.
Zodat er voor mensen wat te kiezen valt.

Het CDA zal voor kiezers een partij moeten worden die ze associëren met rechtvaardigheid en verbinding.

Waar mensen worden aangesproken op hun toekomst
- en niet op hun afkomst.
Waar mensen worden beoordeeld op hun gedrag
- en niet op hun geloof.
Waar mensen worden aangesproken als individu in de Nederlandse samenleving
- met alle kansen én verplichtingen voor het samen-leven die daar bij horen.

Kiezers moeten het CDA onmiddellijk kunnen herkennen als een partij die solidair is met de ander die het minder goed heeft.
Dat gaat het dus niet alleen om financieel delen met elkaar.
Maar net zo goed over:
Samen zorgen voor het milieu.
Nadenken over wát we zeggen en hóe we iets zeggen.
In het dagelijks leven er voor elkaar zijn.
Natuurlijk voor degenen die we liefhebben. Maar ook voor de buren, de school, de gemeenschap.
Het klinkt al zo gauw hoogdravend. En toch is het heel gewoon.

Het gaat er uiteindelijk om dat kiezers de christen-democratische waarden van waaruit we leven ook daadwerkelijk politiek vertáald zien.
Aan ons de taak vóór-beelden te zijn van onze eigen waarden.
Ik denk dat we daar allemaal heel hard mee aan de slag moeten.

We hebben ervoor gekozen om te gaan regeren.
En het gaat goed.

Ons kabinet is energiek. Voortvarend. En besluitvaardig.
De doelstellingen van het CDA komen goed tot hun recht.

Dit kabinet bestaat voor de helft uit CDA-ers die daar dagelijks zorg voor dragen.
Jan Kees, Marja, Hans, Piet Hein, Gerd, Marlies, Joop, Henk en Ben, ik ben blij dat wij met elkaar aan deze klus begonnen zijn.
We vertrouwen elkaar!
We doen het samen!
Als CDA-ministers voelen we ons prettig in deze coalitie.

Als vicepremier ben ik buitengewoon te spreken over de onderlinge verhoudingen en kameraadschappelijkheid binnen dit kabinet.

Niet dat ik terugkijk in wrok op het vorige kabinet. Dat niet.
Maar als ik eerlijk ben en de twee kabinetten met elkaar vergelijk, verkies ik het huidige kabinet.
In dit kabinet wordt de regeringsverantwoordelijkheid sámen gedragen.
Die sfeer van collegialiteit spreekt me aan.
Daar kunnen we resultáten mee boeken.

En dat moet ook.
Want dit Kabinet staat voor enorme uitdagingen.

De economische groei wordt langzaam sterker, maar Nederland bevindt zich nog steeds in de grootste crisis sinds de jaren dertig.

Toch staat Nederland er relatief goed voor.
Mede dankzij de kabinetten onder leiding van Jan Peter Balkenende!

Ik weet het nog goed, ook toen was het geen leuke boodschap.
Maar dankzij de ingrijpende hervormingen die we toen doorvoerden hebben we nu de laagste werkeloosheid van Europa.
Nederland is de 16de economie ter wereld.
We staan nummer vijf op de lijst van exporterende landen.
We staan zesde op de lijst van landen waar buitenlandse investeringen gedaan worden.
We hebben nog steeds een dynamische financiële sector.

Hier zie je de kracht van Nederland!
Deze positie moeten we verder uitbouwen.

We zijn met het kabinet dagelijks bezig met het hárt van Nederland, onze economie.
Het gaat om inkomen en om banen,
om het welvaren van mensen, van families in ons land.

Want als je je baan verliest,
dan is het niet alleen crisis in de wereld.
Dan is het niet alleen crisis in Nederland.
Nee, dan is het crisis bij jou thuis!

Dus is investeren in werkgelegenheid de grote opdracht van dit kabinet.
- Daarom verbeteren we het Nederlandse investeringsklimaat.
- Creëren we meer ruimte voor ondernemerschap in Nederland.
- Komen we op voor de belangen van het Nederlandse bedrijfsleven.
- Letten we op zekerheid van de energievoorziening.
En voor die energiezekerheid zetten we in op steeds meer duurzame energie.
Maar voorlopig kunnen we die energiezekerheid niet garanderen zonder kernenergie!
Daarom heb ik afgelopen week ook ervoor gepleit een vergunning voor de bouw van een nieuwe kerncentrale zo snel mogelijk af te geven.

- Hervormen -
Om de overheidsfinanciën op orde te brengen moeten we fors bezuinigen.
18 miljard.
Dat was ook de opdracht vanuit ons CDA-verkiezingsprogramma.
Een enorme opgave.
We gaan dit allemaal merken.
Voor sommigen mensen zijn het kleine dingen die opeens niet meer kunnen, maar voor anderen is het heel ingrijpend.
Dat beseffen we met elkaar.

Waar ik wel blij mee ben is dat het ons gelukt is de koopkracht voor de mensen met het minste inkomen zoveel mogelijk te behouden.
Ons kabinet mag honderd keer het meest rechtse kabinet ooit genoemd worden:
We tonen – ook in crisistijd- een sociaal gezicht voor mensen die het zwaar hebben in ons land.

18 miljard bezuinigen, hoe gaan we dat doen?

We kijken eerst naar onszelf.
De overheid wordt kleiner en slagvaardiger.
Concreet: een kleiner kabinet, een kleinere Tweede Kamer en minder ambtenaren.

Wat we ook doen is werken aantrekkelijker maken.
Laatst zei iemand tegen me:

“Met m´n uitkering heb ik meer geld in mijn portemonnee dan wanneer ik zou werken. Dus geef me één reden om aan het werk te gaan! “
Die krijgt hij van me!
Met de maatregelen die we nemen, gaat werken weer “lonen”!
En dragen we samen de verantwoordelijkheid voor ons land.

De AOW-leeftijd wordt verhoogd om ook mensen in de toekomst een pensioen te kunnen geven.

En we hervormen de zorg, om die op lange termijn betaalbaar te houden.

Hervormen betekent overigens meer dan bezuinigen.
Hervormen gaat ook:
- over de studente die beter onderwijs voor haar geld krijgt.
- over die oude meneer die meer verpleging aan zijn bed krijgt.
- en over de winkeleigenaar die minder last heeft van criminaliteit.
Ook daar gaan we voor zorgen.
En voor minder overheid en meer samenleving.

- De samenleving –
Hervormen betekent soms ook letterlijk:
de samenleving een andere vorm geven.

Er komen zoveel vragen, zoveel uitdagingen op ons af
dat we soms verlegen zitten om de juiste antwoorden.
Dit kan leiden tot spanningen, tot twijfel.

We mogen dus nooit vergeten dat het gaat om de mens te midden van de samenleving.

Dit kabinet wil zorgen voor een dak boven het hoofd van iedereen.
Eén pijler is “verantwoordelijkheid”.
Met daarnaast meteen de pijler “solidariteit”.
Daarnaast “vrijheid”, gekoppeld aan “plichten”.
Dat zijn de dragers van dit kabinetsbeleid,
dat zijn de uitgangspunten voor dit Kabinet en voor het CDA die staan als een huis.
En iedereen die daaraan mee wil bouwen vindt er een plekje. En voor die mensen die dat zelf echt niet kunnen, zorgen we voor een veilig onderkomen in dat grote huis dat Nederland heet.

Want wij sluiten niet buiten!

En juist nu, nu de samenleving onrustig is, en ongerust is, biedt het CDA leiderschap. Dat hebben we de afgelopen maanden laten zien. En dat leiderschap willen we blijven bewijzen.

Het is aan u en aan mij om concreet in onze eigen omgeving daaraan te werken. We kunnen het verschil maken als CDA.

We putten kracht uit onze Christelijke inspiratiebron.
We moeten steeds een actuele politieke vertaling vinden van onze kernwaarden: rechtvaardigheid, rentmeesterschap, gespreide verantwoordelijkheid en solidariteit,.

De ander moet bij ons terecht kunnen.
We léven samen, en we moeten elkaar aanspreken op de manier waarop we wíllen samenleven
We gaan op weg naar een herstel van het vertrouwen in Nederland en in elkaar.

Ik sta ook persoonlijk voor deze uitgangspunten.
Nu. En over 4 jaar.
En ook over 20 jaar als we hier hopelijk het 50 jarig bestaan van onze partij vieren.
Ik sta voor een rechtvaardig Nederland.

We slaan nu de weg in naar de Statenverkiezingen op 2 maart.
Wij hebben als partij nederlaag en verlies om weten te buigen
- in leermomenten.
- In vooruitkijken.
- In een daadkrachtige bijdrage aan dit kabinet.

Dat laat zien wat wij aankunnen als partij.

De uitslag van de raadsverkiezingen van afgelopen week is bemoedigend.
In maar liefst 4 van 7 herindelingsgemeenten werden we de grootste partij!
Maarten Offinga boekte in Friesland met zijn team met 10 zetels de grootste overwinning!

Daarom zie ik de Provinciale Statenverkiezingen met vertrouwen tegemoet.
Dat meen ik.

Ik wens alle lijstrekkers, campagneleiders en de vele vele vrijwilligers heel veel succes toe!
Theo Rietkerk, Sjoerd Galema, Ruud van Heugten,
Marianne Luyer, Petra Doornebal, Marc Jager, Henk Klaver, Jan Jacob van Dijk, Martijn van Helvert, Patricia de Milliano, Jaap Bond en Liesbeth Spies!

Ik ben samen met jullie van één ding overtuigd:
op 2 maart staan we er weer!

We gaan ervoor.

Als leden van het Kabinet!
Als leden van de Tweede Kamerfractie!
En als leden van de partij!

Samen!